

Nyitra vidéki balladák

Régi (középkori) balladák

1. A székenbe esett lány

1.1. Sáfodor Péterné

Lyányom, ídess lyányom, Fodor Katalina,
mi dolog léssen a kerekallyú szoknyád?

Elő rövidegyik, hátó hosszabogyik,
elő rövidegyik, hátó hosszabogyik.

Anyám, édessanyám, Sáfodor Péterné,
a szabó szaptá úgy, a varó varta úgy.

Hej te kutya szabó, mér szaptad te rosszó,
Hej te kutya varó, mér vartad te rosszó.

Aszonygya a szabó, én nem szaptam rosszó,
Asszongya a varó, nem vartam én rosszó.

Lyányom, édes lyányom, Fodor Katalina,
másoccor kérdezem, kerékallyú szoknyád.

Elő rövidegyik, hátó hosszabogyik,
elő rövidegyik, hátó hosszabogyik.

Anyám, édessanyám, Sár-Fodor Péterné,
a szabó szaptá úgy, a varó varta úgy.

Hej te kutya szabó, mér szaptad te rosszó,
Hej te kutya varó, mér vartad te rosszó.

Aszonygya a szabó, én nem szaptam rosszó,
Asszongya a varó, nem vartam én rosszó.

Anyám, édesanyám, Sár-Fodor Péterné,
sem tyűröm tagadom, mer ki kelly vallanom.

Hét hónapis terhem Gyöngyvári Jánostúl,
Gyöngyvári Jánostúl, kedves szeretómtó,
szerlemess mátkámtúl.

Ej te kutya cajha, megfogatlak tited,
megfogatlak tited, bezáratlak tited.

Koloni gyerekek

Kilenc nap se enned, se innod adatok,
a tizedik napon magam is ott lesszek.
Magam ott leszek a te halálodra.

Istenkém, Istenkém, küld el angyalkádat,
küld el angyalodat madárka kípibe.

Hagy írjak levelet Gyöngyvári Jánosnak,
Gyöngyvári Jánosnak, kedves szeretómnek,
kedves szeretómnek, szerelmes mátkámnak.

Ha ebíden íred, tedd az asztalára,
ha fekvve talárod, tedd a vánkusára.

Ebídnél írte őt, asztalára tette,
Olvassa jeszt János nagy könyves szemekvel.

Szolgájim, szolgájim, hű kedves szolgájim,
fogjátok be gyorsan zabos paripájim.

Hat zabos paripám, ha kutya megeszi,
csak íletbe írjem Fodor Katalinát.

1.2. A szégyenbe esett lány

Mi Dorkám, mi Dorkám, mi annak az oka,
zöld selyem szoknyádnak hosszabb a hátulja.

Szabó nem jól szabta, varró nem jól varrta,
verje meg az isten, aki elrontotta.

Szabó jól kiszabta, varró jól megvarta,
Királyfi Miklóska volt annak az oka.

Istenkém, Istenkém küld el angyalodat,
küld el angyalodat madárka képében.

Hagy írjak levelet, hagy írjak levelet,
hagy írjak levelet Királyfi Miklósna.

Ha ebédnél talárod, tedd a tányérjára,
Ha pedig sétálva, tedd az ablakába.

Ebédnél találta, tányérjába tette,
Királyfi Miklóska mindjárt elolvasta.

..... ismeretlen anya,
hol van az én rózsám, Gondorvári Dorka.

Elment a folyóhoz fehér lábát mosni,
fehér lábát mosni, magát mutogatni.

Nincsen ott, nincsen ott, ismereten anya,
hol van az én rózsám, Gondorvári Dorka?

Elment a kiskertbe gyöngyvirágot szedni,
gyöngyvirágot szedni, gyöngykoszorút kötni.

Nincsen ott, nincsen ott, ismereten anya,
hol van az én rózsám, Gondorvári Dorka?

Mi haszna tagadom, ki kell már vallanom,
ebédlő szobában gyászokorsóján.

Bement a Királyfi ebédlő szobába,
Szíve fájdalmába kardot szúrt magába.

Vérem a véreddel egy patakon folyon,
testem a testeddel egy sírban nyugodjon.

1.3. Fodor Katalina

Jaj lányom, jaj lányom, Fodor Katalina
hugyan történt sorsod, kerekaljú szoknya.

Kerekalju szoknya elől rövideedik
elől rövideedik, hátul hosszabbodik.

Jaj anyám, anyám, asszony szülém anyám
szabo rosszul szabta, varro rosszul varrta.

Legényim, legényim, vitéz katonáim
fordíjjátok jóra könnyü futó kocsim.

Fogjátok, vigyétek Fodor Katalinát
Fodor Katalinát, azt a hires dámát.

Fogjátok, vigyétek azt a hires dámát
ja setét temlebbe, annak fenekire.
Istenkém, Istenkém, küdd el anygalkádot
küdd el anygalkádot madárka képibe.

Hogy írja cédulát Gyöngyvári Jánosnak
Gyöngyvári Jánosnak, az édes szivemnek.

Legényim, legényim, vitéz katonáim
fordíjjátok jóra könnyü futó kocsim.

A kutya megeszi hat zabos paripám
csak életben érjem Fodor Katalinát.

Pogrányi iskolás lányok

1.4.

Jaj hamar kocsisom
fogjál hat paripát
hogy hamar elvigyed azt a dámát.
A legmagoss hegyre, hegynek tetejibe,
három nap se ennyi, se innya ad neki.
Három harmad napra fejit vág le neki.

Istenkém, Istenkém küldd el én angyalkám,
hagy írjak, üzenjek kedves szeretőmnek
Gyöngyvári Jánosnak.
Ha ebédné találta, tegye tányírjára,
ha fekvé talállod, tedd a vánkusáre.
Ebédné találta, tányérjára tette
a Gyöngyvári János mingyár elővette.
Jaj hamar kocsissom, fogjál nyóc paripát
hogy élve találjam

1.5.

Idorkám, Idorkám, mi történt te veled,
zöld selyem ruhádnak hosszabb a hátullya.
Szabó jó szapta, varró is jó varrta
verje meg az Isten aki ennek oka.
Verje meg, verje meg, veretlen ne hagyja

1.6. *Aranyos Mariska...*

Aranyos Mariska milelett tígedet,
hogy a szoknyád allya egyre rövidebb lett,
szabó rosszó szabta, varó rosszó varta,
verje meg az Isten, ki ennek az oka.
Verje meg, verje meg, veretlen ne hagyja,
kilenc esztendeig a hideg kirázza.
Aranyos Mariska kiment a kiskerbe,
virágot szedeget rúzsás kötényibe.
Virágok, virágok csak nehezen nyillytok,
hogyha én meghalok, engem gyászollyatok.
Harangok, harangok ti szípen szólyatok,
hogyha én meghalok, engem gyászollyatok.

1.7. Ennek a Bözsikének...

Ennek a Bözsikének dombon van a háza,
elüő rövid hátó hosszú a szoknyája,
elüő rövid hátúó jaj de nagyon hosszú,
ennek a Bözsikének nem kill a gyöngykoszorú,
ej Bözsi, Bözsi, ha bemegy a zsidó bódba
azt kérdezi van-e piros pántlikája,
azt mongya a nyálas zsidó legíny neki,
hallja maga Bözsike fírhe akar mennyi
ej Bözsi, Bözsi, ha bemegy a zsidó bódba,
pirosítót kér picí pofájára,
azt monygya a zsidó legíny neki,
ej Bözsi, Bözsi maga legszebb akar lennyi.

1.8.

Ghymes (Nyitra)
Baka Jánosné és Fazekas Istvánné (40-50 év körül)
Gy.: Kodály Zoltán

Lá-nyom, í - des lá-nyom, Fo - dor Ka - ta - li - na,
mi - cso - da do - log az: a te rá - sa - szok-nyád,

Micsoda dolog az: a te rásaszoknyád
Elő rövidedik, hátó hosszabodik?

– Anyám, ídes anyám, Sár-Fodor Péterné
Szabó nem jó szabta, varró nem jó varrta.

Lányom, ídes lányom, Fodor Katalina,
Micsoda dolog az: a te rásaszoknyád,

Micsoda dolog az: a te rásaszoknyád
Elő rövidedik, hátó hosszabodik?

– Anyám, ídes anyám, Sár-Fodor Péterné
Sem tűröm-tagadom, el sem tagadhatom.
Bizony van énnekem héthónapos terhem
Hedervári Györgytő, Györgyvári Jánostó.

– Fogjátok, vigyétek ezt a híres kurvát
A setét temlőczbe, a setét temlőczbe.

Tizenharmad napig se innya, se jennyi,
Se innya, se jennyi ne adjatok neki.

Tizenharmad napra magam is elmegyek,
Magam is elmegyek az ő haláláre.

– Lányom, ídes lányom, Fodor Katalina,
ílő-e, vagy háló a setét temlőczbe?

– Anyám, ídes anyám, sem ílek, se halok,
Sem ílek, se halok, csak Istent imádok.

Az éjjel álmomban bizony azt álmodtam,
Térgyig veres köntös vót az én nyakamba.

Sárga czipellóim vótak az lábomba,
Kétágú korbácska vót az én kezembe.

– Lányom, ídes lányom, Fodor Katalina,
Te veres köntösöd a te piros víred.

Sárga czipellóid a te sárga színyed,
Kétágú korbácskad a te két hóhérod.

Istenem, istenem, küdd el anygalkádot,
Küdd el anygalkádot madarka képibe.

Hagy írjak czídulát Hedervári Györgynek,
Hedervári Györgynek, Györgyvári Jánosnak...

– Madarkám, madarkám, én ídes madarkám
Vidd e leveletem Hedervári Györgynek.

Hogyha oda elírsz, szállj az ablakjába,
Szállj az ablakjába, tedd a tányérjába.

– Szolgáim, szolgáim, én ídes szolgáim,
Fogjátok lovaim, hagy mennyek utána.

Hajcsad, kocsis, hajcsad hat zabos paripám,
Csak íletetbe írjem Fodor Katalinám.

Fene megeszi is hat zabos paripám,
Csak íletetbe írjem Fodor Katalinám.

– Kedves jó barátim, micsoda sereg ez,
Micsoda sereg ez, ez a setét sereg?

Fodor Katalinát most viszik vesztenyi,
Fodor Katalinát most viszik vesztenyi.

– Anyám, ídes anyám, Sár-Fodor Péterné,
Elöletted lányod, utána engemet. 1)

Egyiket temették napkeletje felől,
Másikat temették napnyugotja felől.

Egyiknek a sírján két szál rozmaring nyótt,
Másiknak a sírján két pár gilicze kótt.

1) „Ott meglótte magát”, magyarázta az egyik énekes.

Pihenő asszonyok, Zsére